

Landelijke Klachtencommissie onderwijs

(mr. H.G. Warmelink, drs. M.J.M.N. van der Drift, R. Limper)

Uitspraaknr. 07.146

Datum:

20 februari 2008

Onveilig schoolklimaat, pesten; klacht gedeeltelijk gegrond; primair onderwijs.

De klacht

Een ouderpaar klaagt erover dat de directie van de school geen zorg draagt voor een veilige schoolomgeving. Hun dochter is op school gepest, het buitenspelen was voor haar onveilig en er zijn spullen van haar verdwenen. De onveilige schoolomgeving heeft ertoe geleid dat de dochter dit schooljaar op een nieuwe school is begonnen.

De visie van partijen

De ouders hebben een overzicht van gebeurtenissen gegeven en hun standpunten nader toegelicht.

De directeur zet uiteen dat de school een pestvrije school wil zijn en zich preventief en curatief inzet om dit te bereiken. De school hanteert een pestprotocol en een veiligheidsprotocol. Twee keer per jaar staan de onderwerpen het (pest)gedrag van de leerlingen en een veilige schoolomgeving op de agenda van de bouwvergadering. Dan wordt besproken wat zich zoal voordoet op school, waar men tegen aanloopt en hoe daar mee wordt omgegaan. Leerkrachten besteden in de klas aandacht aan conflicten en incidenten en ouders worden op school uitgenodigd als hun kind bij een incident is betrokken. De school verzorgt ook voorlichting ten behoeve van de ouders. Zo is er in 2004 een informatieavond over pesten georganiseerd, waar de moeder bij aanwezig was. Verder worden er maandelijks anti-pestposters in de school gehangen. Onlangs is IRIS geïntroduceerd op school. Dit is een digitaal registratiesysteem waarin de school incidenten kan bijhouden. Door te registreren kan nagegaan worden of er naar aanleiding van eventuele geconstateerde trends maatregelen genomen moeten worden.

Desgevraagd geeft verweerder aan dat er op de school geen sprake is van een structureel pestprobleem. Dat betekent niet dat er nooit wat gebeurt. Op een school met 500 leerlingen zullen zich volgens hem altijd wel kleine incidenten voordoen. De leerkrachten bespreken dit en nemen maatregelen indien nodig. Alleen als een leerkracht er niet uitkomt met de betrokken leerling(en) en/of ouders wordt de directie op de hoogte gesteld.

Naar aanleiding van deze klacht is de afspraak gemaakt dat zwaardere incidenten altijd bij de directie worden gemeld.

De directeur heeft geen intensief contact met de moeder onderhouden. Wel was hij aanwezig bij het afsluitende gesprek en bij het gesprek dat is gevoerd naar aanleiding van de klachtbrief die de moeder aan het schoolbestuur heeft gestuurd.

Het contact dat de ouders hadden met school verliep voornamelijk via de leerkrachten.

Desgevraagd erkent de directeur dat de dochter te maken heeft gehad met problemen. Hij ziet het echter niet als een structureel pestprobleem maar als een reeks van incidenten.

Overwegingen van de Commissie

(...) De Commissie ziet zich gesteld voor de vraag of de analyse van de directeur, dat er geen sprake van een structureel pestprobleem, juist is geweest.

De Commissie stelt vast dat de dochter in groep 4 is geslagen, in groep 5 een weerbaarheidscursus heeft gevolgd en in groep 6 te maken heeft gehad met doodsverwensingen. Verder stelt de Commissie vast dat de ouders tijdens de 10-minutengesprekken met de opeenvolgende leerkrachten, die les hebben gegeven aan hun dochter, over het pesten hebben gesproken. De Commissie acht het voorstelbaar dat de ouders onvoldoende duidelijk hebben weten te maken dat hun dochter zich onveilig voelde waardoor wellicht de indruk is ontstaan dat het ging om incidenten. Dat ontslaat de school echter niet van de verantwoordelijkheid om na te gaan of de dochter structureel werd gepest. Naar het oordeel van de Commissie is dat het geval geweest gezien de aard, frequentie en duur van de pesterijen. In drie opeenvolgende groepen is het nodig gebleken om naar aanleiding van pesterijen maatregelen te treffen. In groep 5 heeft de school het advies gegeven om de dochter een weerbaarheidscursus te laten volgen. Daarmee heeft de school volgens de Commissie terecht onderkend dat de dochter een slachtoffer van pesten was. Echter na afloop van de cursus heeft de school naar het oordeel van de Commissie ten onrechte nagelaten om een vinger aan de pols te houden. Er zijn geen afspraken gemaakt met (de dochter van) de ouders om op gezette tijden de stand van zaken te bespreken. Ook heeft de school de ouders onvoldoende op de hoogte gesteld van maatregelen die getroffen werden tegen het pesten. Zo wisten de ouders niet dat (de ouders van) de leerling die hun dochter had geslagen en (de ouders van) de leerlingen die doodsverwensingen hadden geuit op hun gedrag waren aangesproken. De pestincidenten zijn ook niet aangekaart tijdens de bouwvergaderingen waarin specifiek aandacht wordt geschonken aan (pest)gedrag van leerlingen en een veilige schoolomgeving.

De Commissie komt tot de conclusie dat er ondanks de inspanningen, die de verschillende leerkrachten hebben verricht, onvoldoende adequaat is omgegaan met het pesten van de dochter en acht de klacht in die zin gegrond.

Dit wil niet zeggen dat de school ten aanzien van pesten niets onderneemt. De Commissie stelt vast dat er ter voorkoming van pesten schoolbreed over pesten wordt gesproken (met leerlingen, ouders en in teamvergaderingen), anti-pestposters in school hangen en door leerkrachten wordt ingegrepen als zich een incident voordoet. Bovendien heeft de school naar aanleiding van deze klacht besloten gebruik te maken van een digitaal registratiesysteem en is afgesproken om zwaardere incidenten altijd te melden bij de directie. Daarnaast constateert de Commissie dat de leerlingen en het personeel zich volgens het rapport van de Onderwijsinspectie in voldoende mate veilig voelen op de school. Het is de Commissie niet gebleken, en de ouders hebben dat ook niet aannemelijk gemaakt, dat er op de school in algemene zin sprake is van een onveilige schoolomgeving.

Naar aanleiding van het klachtonderdeel dat het buitenspelen op de school onveilig is, merkt de Commissie het volgende op. De Commissie stelt vast dat het schoolplein van de school te

klein is voor al haar leerlingen. Alhoewel de Commissie zich kan voorstellen dat ouders het liefst zien dat een school een eigen schoolplein heeft dat groot genoeg is voor alle leerlingen, kan het voorkomen dat dit niet realiseerbaar is. Op dat moment is het zaak dat de school maatregelen treft om er voor te zorgen dat de leerlingen ergens anders kunnen buitenspelen en wel op een zodanig overzichtelijke plek dat de veiligheid van de leerlingen voldoende gewaarborgd kan worden.

Uit de stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gebracht, heeft de Commissie afgeleid dat de school voldoende maatregelen heeft getroffen. Naast het schoolplein mag de school ook gebruik maken van het omringende autoloze openbare terrein. Er zijn afspraken gemaakt met de buurt en de school ziet er op toe dat de leerlingen op afgebakende stukken van het openbare terrein spelen. Leerlingen van de midden- en bovenbouw mogen niet op dezelfde tijd buitenspelen en tijdens de pauzes zijn groepsleerkrachten buiten om toezicht te kunnen houden. De Commissie oordeelt dan ook dat dit klachtonderdeel ongegrond is.

Of er spullen van de dochter zijn verdwenen heeft de Commissie niet kunnen vaststellen omdat de ouders deze stelling niet nader hebben onderbouwd. De Commissie oordeelt dat dit klachtonderdeel ongegrond is.

Het oordeel van de Commissie

De klacht is in die zin gegrond dat de dochter is gepest en dat de school naar aanleiding hiervan onvoldoende adequaat heeft gehandeld. Voor het overige is de klacht ongegrond.

Aanbevelingen van de Commissie

De Commissie beveelt het schoolbestuur aan om het pestprotocol naar aanleiding van deze klacht te evalueren en zo nodig bij te stellen.